

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΟΣ, ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑ Ι: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΘΡΗΝΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<i>Διαλέξεις</i>		1.30 (x 13 εβδ.)	
<i>Παρουσίαση εργασιών φοιτητών</i>		1.30 (x 13 εβδ.)	
ΣΥΝΟΛΟ		3 (x 13 εβδ.)	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής: Κλασική Φιλολογία, Κοινωνιολογία του Θανάτου, Πολιτική Διαχείριση του Θανάτου και Σπουδές Φύλου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική / αγγλική αν υπάρχει φοιτητής Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, αν υπάρχει φοιτητής Erasmus σε μεταπτυχιακό επίπεδο.		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:

1. **(γνώση)** Θα αποκτήσουν εις βάθος γνώση της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας και ταυτόχρονα θα εξοικειωθούν με την σύγχρονη φεμινιστική κριτική σχετικά με τις πολιτικές του θρήνου ως μέσο ενδυνάμωσης των γυναικών, και θα διαπιστώσουν πώς εφαρμόζεται στα κείμενα της κλασικής γραμματείας.
2. **(γνώση και κατανόηση)** Θα μάθουν και θα μπορούν να αναγνωρίζουν την βασικά ζητήματα της σύγχρονης έρευνας, και θα διαπιστώσουν την σχετικότητα

θεωριών που μέχρι τώρα κυριαρχούσαν στις κλασικές σπουδές.

3. **(ανάλυση)** Θα αντιληφθούν μια βασική αρχή που διέπει την επιστημονική έρευνα: ότι πολλά από τα 'ευρήματα' του παρελθόντος αναθεωρούνται με βάση σύγχρονες προσεγγίσεις που προέρχονται από περιοχές της κοινωνιολογίας, πολιτικής θεωρίας και τις σπουδές φύλου κατά τον 20^ο και 21^ο αιώνα.

4. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**: Θα μπορούν να επαναξιολογούν θεμελιακά κείμενα της κλασικής φιλολογίας με τα θεωρητικά εργαλεία της σύγχρονης εποχής. Θα αντιληφθούν την ιδιαίτερη σημασία που έχουν ορισμένα κλασικά κείμενα για την διαμόρφωση της δυτικής ταυτότητας, άρα θα εισαχθούν επίσης στην έννοια της πρόσληψης της αρχαιότητας από την κριτική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ισότητας
- Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των «πολιτικών του θρήνου» (Politics of Lamentation) στην Αρχαία Τραγωδία. Σε αντίθεση με την έννοια του θρήνου ως προσωπική και ιδιωτική έκφραση λύπης για την απώλεια ενός συγγενικού / προσφιλούς προσώπου, θα εξεταστεί η διάσταση του θρήνου σε συλλογικό επίπεδο που διέπεται από αυστηρούς κανόνες περιορισμού και διαχείρισης που θέτει η εκάστοτε νομοθεσία, ήδη από την εποχή του Σόλωνα.
- Ο αυστηρός περιορισμός που επιβάλλεται στην γυναικεία συμμετοχή στην κηδεία και τον θρήνο σε κοινωνικό επίπεδο αίρεται στην αρχαία τραγωδία, ενδυναμώνοντας τις γυναικείες μορφές σε φαντασιακό επίπεδο. Η ενδυνάμωση αυτή θεμελιώνεται θεωρητικά από σύγχρονα κοινωνιολογικά και φιλοσοφικά έργα, όπως της Judith Butler και της Αθηνάς Αθανασίου.

- Επιλεγμένα χωρία από όλο το εύρος των σωζόμενων τραγωδιών θα είναι το αντικείμενο μελέτης του μαθήματος. Προτείνονται οι *Επτά επί Θήβας* του Αισχύλου, η *Ηλέκτρα* και η *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, οι *Ικέτιδες* και οι *Τρωάδες* του Ευριπίδη.
- Στο πλαίσιο της θεωρίας της ανθρωπολογίας του θανάτου και του θρήνου θα εξεταστούν επίσης ‘νεκροπολιτικές πρακτικές’, πρακτικές δηλ. που καταδικάζουν σε εκτοπισμό ή ατιμωτικό θάνατο ανθρώπους ή ομάδες ανθρώπων, είτε ως ατόμων που ‘δεν αξίζει να ζουν’ είτε ως ατόμων που τους στερείται μια κανονική ταφή. Ως παράλληλα κείμενα της τραγωδίας θα εξεταστούν χωρία από τον Θουκυδίδη (Κερκυραϊκά, διάλογος των Μηλίων, αποστασία των Μυτιληναίων κ.α.).
- Θεωρητικό πλαίσιο για τις νεκροπολιτικές πρακτικές τα κείμενα του Mbembe (εισηγητή του όρου), της Islekel, του Balkan. Επικουρούμενες / οι από αρχαιολογικά ευρήματα μαζικών τάφων ή ‘καταφρονημένων νεκρών’ (Μποσνάκης).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Στην τάξη									
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χρήση της ασύγχρονης πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης (e-class). Προσθήκη νέων στοιχείων στο μάθημα, προτεινόμενες σελίδες οικείου ενδιαφέροντος, παραπομπή σε συνδέσμους του διαδικτύου. 2. Εξοικείωση με ευρύ φάσμα σελίδων σχετικών με σύγχρονα θέματα που εξετάζουν θέματα ανθρωπολογίας του θανάτου και του θρήνου, και θέματα κοινωνικού φύλου. 									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 1727 1102 1794">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1102 1727 1343 1794">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1794 1102 1872">Διαλέξεις- μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1102 1794 1343 1872">45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1872 1102 1991">Εργασίες φοιτητών / παρουσίαση / συζήτηση</td> <td data-bbox="1102 1872 1343 1991">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1991 1102 2024">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1102 1991 1343 2024">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις- μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45	Εργασίες φοιτητών / παρουσίαση / συζήτηση	80	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
Διαλέξεις- μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	45									
Εργασίες φοιτητών / παρουσίαση / συζήτηση	80									
Σύνολο Μαθήματος	125									

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η εξέταση του μαθήματος περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προφορική τελική εξέταση στα ελληνικά (βαρύτητα 30%) • Παρουσίαση εργασίας στην τάξη / συμμετοχή στην διαμόρφωση της συζήτησης κατά την διάρκεια του εξαμήνου (βαρύτητα 30%) • Τελική εργασία (βαρύτητα 40%) 	

3. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

G. Agamben. 1998. *Homo Sacer: Sovereign Power and Bare Life*, transl. D. Heller-Roazen, Stanford.

A. Αθανασίου. 2007. *Η Ζωή στο Όριο. Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική*. Αθήνα.

M. Alexiou. 2002 [πρωτ. 1974]. *Ο Τελετουργικός Θρήνος στην Ελληνική Παράδοση*. Μετφρ. Επιμ. Δ. Γιατρομανωλάκης & Π. Ροΐλος. Αθήνα (MIET)

A. Athanasiou. 2017. *Agonistic Mourning. Political Dissidence and the Women in Black*. Εδιμβούργο.

O. Balkan. 2019. "The Cemetery of Traitors", In Banu Bargu *Turkey's Necropolitics. Mobilizing Death and Destruction*. Edinburg, 232-252.

J. Butler. 2014 [πρωτ. 2000]. *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.

J. Butler. 2006. *Precarious Life. The Powers of Mourning and Violence*. London / NY.

J. Butler. 2009. *Frames of War. When is Life Grievable?* London / NY.

B. Honig. 2013. *Antigone, Interrupted*. Cambridge.

E. S. Islekel. 2017. "Absent Death: Necropolitics and the Technologies of Mourning",

philoSOPHIA 7.2, 337-355.

A. Mbembe. 2003. "Necropolitics", *Public Culture* 15.1, 11-40.